

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v rozšířeném senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Elišky Cihlářové, JUDr. Bohuslava Hnízдила, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Václava Novotného, JUDr. Petra Příhody a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobce A. O.**, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2003, čj. OAM-804/LE-12-06-2002, o rozhodnutí o příslušnosti podle § 7 odst. 6 s. ř. s.,

t a k t o :

Věc se **v r a c í** prvnímu senátu Nejvyššího správního soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Praze dne 12. 5. 2003 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2003, čj. OAM-804/LE-12-06-2002, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), azyl neuděluje. Současně bylo rozhodnuto, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 2. července 2003, čj. 46 Az 565/2003-14, věc postoupil Městskému soudu v Praze. Rozhodnutí odůvodnil tím, že z obsahu žaloby a ze správního spisu vyplývá, že v den podání žaloby bylo místo pobytu žalobce ve V. v. P. R.. Žalobce sice v žalobě zmínil přechodné bydliště na adrese D., P. 892, avšak podle Krajského soudu v Praze je zřejmé, že žalobce v době podání žaloby na této adrese nepobýval. Z těchto důvodů má Krajský soud v Praze ve shodě s žalovaným za to, že příslušným k projednání věci je podle § 7 odst. 2 s. ř. s. a § 32 odst. 4 zákona o azylu Městský soud v Praze.

Městský soud v Praze s postoupením věci nesouhlasil, a podáním ze dne 18. 9. 2003 předložil proto věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o příslušnosti podle § 7 odst. 6 s. ř. s. Svůj postup odůvodnil tím, že vazební věznici nelze považovat za místo, kde je žadatel o udělení azylu ve smyslu terminologie zákona o azylu hlášen k pobytu v den podání žaloby. Za takové místo lze považovat jedině místo, kde byl žadatel o udělení azylu hlášen k pobytu před vzetím do vazby, popř. místo určené Ministerstvem vnitra, kam je povinen se v případě propuštění z vazby do 24 hodin dostavit. V dané věci je však místo hlášeného pobytu sporné; protože skutečnosti rozhodné pro určení místní příslušnosti nebyly řádně ověřeny, resp. proto, že místní příslušnost nelze určit, je na místě, aby Nejvyšší správní soud určil, který soud je místně příslušným soudem ve smyslu § 7 odst. 6 s. ř. s. s přiměřeným použitím § 64 s. ř. s. a § 11 o. s. ř.

V souladu s rozvrhem práce byla věc u Nejvyššího správního soudu přidělena prvnímu senátu, který při předběžné poradě dospěl k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již zastávaného Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. Na 267/2003 a sp. zn. Na 642/2003, a podle § 17 odst. 1 s. ř. s. proto věc usnesením ze dne 10. 3. 2004, čj. Nad 98/2003-29, předložil rozšířenému senátu. Předmětem posouzení rozšířeným senátem učinil

otázku, zda skutečnost, že žadatel o udělení azylu v době podání žaloby proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení azylu nachází ve vydávací vazbě, znamená, že:

- a) nepřichází v úvahu stanovení místa hlášeného pobytu takového žadatele podle § 77 zákona o azylu a místní příslušnost musí být za takové situace určena Nejvyšším správním soudem podle § 11 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., nebo
- b) místem hlášeného pobytu je pro účely určení místní příslušnosti sídlo v., v níž žalobce v rozhodné době vykonává vydávací vazbu, nebo
- c) místní příslušnost sice nelze určit podle speciálního ustanovení o místní příslušnosti (§32 odst. 4 zákona o azylu), ale lze ji určit podle obecné úpravy místní příslušnosti obsažené v § 7 odst. 2 o. s. ř.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu neshledal důvod zabývat se spornou právní otázkou, neboť tu není rozpor s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu; není proto důvodné postupovat podle § 17 odst. 1 s. ř. s.

Usnesením ze dne 27. února 2003, čj. Na 267/2003-5, Nejvyšší správní soud postoupil věc důchodového pojištění Krajskému soudu v Brně jako soudu příslušnému k projednání a rozhodnutí této věci. Postupoval přitom podle § 64 a § 3 odst. 1 s. ř. s. a přiměřeně použil § 11 odst. 3 o. s. ř., neboť žalobce měl bydliště v zahraničí a ani se nezdržoval v obvodu některého z krajských soudů, v důsledku čehož nebylo možno určit místní příslušnost podle § 7 odst. 3 s. ř. s. Ke stejnému právnímu názoru dospěl Nejvyšší správní soud i v usnesení ze dne 5. června 2003, čj. Na 642/2003-5, jímž postoupil věc Krajskému soudu v Hradci Králové, který zároveň určil za soud příslušný k projednání a rozhodnutí věci.

V posuzované věci nenastal rozpor se shora uvedenými usneseními z toho důvodu, že obě dvě dopadají na případy, kdy místní příslušnost nelze určit podle kritérií stanovených zákonem, a proto ji musí určit podle § 11 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Nejvyšší správní soud. Tak tomu však v posuzovaném případě není, neboť právní řád obsahuje zákonná ustanovení, podle nichž místní příslušnost určit lze.

Prvním z těchto ustanovení je § 32 odst. 4 zákona o azylu, podle něhož je k řízení o žalobě místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení azylu (žalobce) v den podání žaloby hlášen k pobytu. Toto pravidlo má povahu zvláštního ustanovení ve vztahu k obecnému pravidlu vyjádřenému v § 7 odst. 2 s. ř. s., podle něhož by byla dána místní příslušnost toho krajského soudu, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Z pravidla *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že aplikační přednost má norma zvláštní, avšak nelze-li v daném případě použít této zvláštní normy, použije se podpůrně normy obecné. Bude proto na posouzení prvního senátu, zda lze v., v níž se žadatel o udělení azylu v době podání žaloby proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení azylu nachází ve vydávací vazbě, považovat za místo, kde je žalobce hlášen k pobytu ve smyslu § 32 odst. 4 zákona o azylu či nikoliv a podle toho místní příslušnost určit buď podle tohoto ustanovení nebo podle obecného pravidla obsaženého v § 7 odst. 2 s. ř. s. K tomu rozšířený senát dodává, že pokud lze určit místní příslušnost podle výslovně vyjádřeného zvláštního či obecného pravidla, není na místě postupovat podle § 11 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., neboť podmínky pro takový procesní postup nejsou vůbec splněny.

S ohledem na to, že rozšířený senát neshledal rozpor s právním názorem již zastávaným Nejvyšším správním soudem, nemohl se věcí meritorně zabývat a vrátil ji prvnímu senátu k dalšímu řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2004

JUDr. Josef Baxa
předseda rozšířeného senátu